

Warszawa, 22 maja 2024 r.
KL/289/79/PG/2024

Pan
Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 17 kwietnia br. w sprawie konsultacji w zakresie rozwiązań dla rynku energii elektrycznej, poniżej przedstawiam odpowiedź Konfederacji Lewiatan w przedmiotowej sprawie.

1. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

W ocenie Konfederacji Lewiatan proces ubiegania się o przyłączenie do sieci powinien być możliwie przejrzysty dla uczestników rynku, z poszanowaniem aspektów związanych z bezpieczeństwem infrastruktury energetycznej. Z tego powodu, z dużą satysfakcją przyjęliśmy komunikat Polskich Sieci Elektroenergetycznych w sprawie publikacji zakresu i warunków wykonania ekspertyz wpływu przyłączenia na sieci przesyłowe i koordynowaną sieć 110 kV (dalej: „ZIWWE”). Jest to odpowiedź na apel całego sektora odnawialnych źródeł energii o konieczność przedstawienia założeń, na podstawie których oceniane są możliwości przyłączenia do sieci danego planowanego źródła. Konfederacja Lewiatan uważa, że dotychczasowe działania polskiego operatora systemu przesyłowego powinny być punktem odniesienia dla operatorów systemów dystrybucyjnych, zwłaszcza, że większość przyłączy nowych instalacji będzie odbywać się na poziomie sieci dystrybucyjnych, a sami operatorzy stają się aktywnymi podmiotami w zakresie zarządzania, ale także planowania rozwoju systemów elektroenergetycznych.

Procedura przyłączenia do sieci elektroenergetycznej jest uregulowana we właściwych przepisach prawa, w szczególności w ustawie – Prawo energetyczne. Opracowanie jednolitego podręcznika można co do zasady ocenić jako działanie sprzyjające wyrównaniu wiedzy uczestników procesu i przedstawieniu obecnie dość złożonego i skomplikowanego procesu w sposób bardziej przystępny. Nie jest jednak przesądzone, jaki charakter miałyby mieć ta publikacja oraz który podmiot powinien podjąć się jej opracowania.

Dla Konfederacji Lewiatan kluczowe z punktu widzenia kamienia milowego zawartego w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności jest wprowadzenie **faktycznych ułatwień na poziomie legislacji, które realnie poprawią uwarunkowania tego etapu procesu rozwoju projektów, o których w szczególności odniesiono się w dalszej części stanowiska.**

Konfederacja Lewiatan ocenia bardzo pozytywnie digitalizację możliwie jak największej liczby procesów, w tym tego odnoszącego się do składania wniosków o wydanie warunków przyłączenia do sieci oraz monitorowania przebiegu procedowania wniosku. Należy wskazać, że wszyscy najwięksi operatorzy systemów dystrybucyjnych oraz operator systemu przesyłowego na swoich stronach internetowych udostępniają wzory odpowiednich formularzy, chociaż podejście nie jest w tym przypadku jednolite. Niektórzy operatorzy zamieszczają wzór wniosku interaktywnego, a część jedynie w formie nieedytowalnej do własnoręcznego wydruku i wypełnienia. W takiej sytuacji wniosek procedowany jest poprzez skan tego dokumentu, bardzo komplikując proces, także w zakresie identyfikacji konkretnej sprawy w celu uzyskania informacji o jej statusie.

Zróznicowany jest także charakter wymaganych załączników do wniosków. Częstą praktyką jest wymaganie od podmiotów ubiegających się o przyłączenie informacji albo dokumentów, które nie są obligatoryjne na gruncie przepisów prawa, np. kart katalogowych konkretnych urzędzeń. Takich działań należy unikać. W ocenie Konfederacji Lewiatan również systemy informatyczne u właściwych operatorów mogą wymagać dostosowania do zakresu i charakteru wniosków. Należy wskazać, że często ograniczenia odnośnie wielkości plików albo ich formatów uniemożliwiają złożenie dokumentów w sposób elektroniczny. Na przykład, operator daje możliwość przesłania wniosku z załącznikami drogą elektroniczną, natomiast nakłada ograniczenie w wielkości pliku, np. do 5 MB. Praktyka natomiast pokazuje, że pełny wniosek z kompletem załączników ma wielkość nawet 50 razy większą.

Przy okazji szerokiej dyskusji na temat usprawnień procesu przyłączenia instalacji odnawialnych źródeł energii do sieci zachęcamy do weryfikacji, czy w istocie wszystkie z wymaganych obecnie załączniki do wniosków są konieczne i uzasadnione jest ich szczególne analizowanie przez właściwego operatora. Przykładem takiego dokumentu jest wymagany na podstawie art. 7 ust. 8d pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wymóg ten w ocenie Konfederacji Lewiatan jest nadmiarowy, biorąc pod uwagę reformę planowania przestrzennego, perspektywę opracowywania planów ogólnych przez gminy, a także nowe uwarunkowania w zakresie ważności decyzji o warunkach zabudowy.

W związku z tym, jedną z dróg do uproszczenia procesu wydawania warunków przyłączeniowych może być eliminacja z obowiązków operatora konieczności weryfikowania praw do nieruchomości, warunków zabudowy i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Są to bowiem procedury, które wykraczają poza zakres merytoryczny operatora. Warunki przyłączenia powinny opierać się na zdolnościach przyłączeniowych sieci, a nie na analizie dokumentacji planistycznej.

Wymaga debaty, w jakim zakresie operator powinien weryfikować załączniki do wniosku celem potwierdzenia wiarygodności proponowanego projektu, ale prawo do nieruchomości i planistyka jest ostatecznie odpowiedzialnością inwestora. Właściwy system informatyczny pomiędzy operatorami a samorządami mógłby w prosty sposób umożliwić taką weryfikację na zasadzie oświadczenia z odpowiedniego urzędu.

Praktyka rozwoju projektów dyktuje ponadto częstokroć konieczność zrewidowania przez inwestorów położenia planowanej inwestycji, co bezpośrednio wpływa na obszar tytułów prawnych, wymagających najczęściej aktualizacji, czemu niektórzy operatorzy są niechętni. Położenie inwestycji i jej lokalizacja jest jednym z elementów warunków przyłączenia i operatorzy powinni dopuszczać możliwość dostosowania ich poprzez aktualizację do ostatecznie wyznaczonego obszaru realizowanego projektu.

Wspomniane w piśmie Ministerstwa Klimatu i Środowiska kwestie w zakresie rozwiązań dotyczących publicznego udostępnienia informacji zostały przedstawione w dalszej części niniejszego pisma.

2. Reforma rynku energii elektrycznej

Zwracamy uwagę, że obecnie problem przyłączenia odnawialnych źródeł energii do sieci elektroenergetycznej stanowi wąskie gardło rozwoju OZE w Polsce. Reforma rynku energii elektrycznej adresuje ten problem podnosząc m.in. kwestie zdynamizowania działalności operatorów systemów elektroenergetycznych. Szybką odpowiedzią – w duchu reformy unijnego rynku energii – może być uelastycznienie możliwości zawierania tzw. komercyjnych umów o przyłączenie uregulowanych w art. 7 ust. 9 ustawy Prawo energetyczne. Załącznikiem do niniejszego pisma jest stanowisko Konfederacji Lewiatan z dnia 5 marca 2023 r. kompleksowo adresujące trudności, jakie obecnie związane są z zawieraniem komercyjnych umów o przyłączenie. Celem proponowanych zmian jest to, aby komercyjne umowy o przyłączenie stały się realną alternatywą w sytuacjach, gdy zawarcie zwykłej umowy przyłączeniowej nie jest możliwe.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Podmioty ubiegające się o przyłączenie powinny mieć możliwość weryfikowania nakładów inwestycyjnych na realizację przyłącza. Bez takiej informacji nie jest możliwe podjęcie rozmów z operatorami, gdyż najważniejszym postulatem dotyczącym umowy komercyjnej jest oczywiście cena jaką musi ponieść inwestor. Transparentność prezentowanych danych pozwoli szukać możliwości wypracowania kompromisu – nie chcemy sytuacji, aby którakolwiek ze stron jedynie pozornie wyrażała wolę zawarcia umowy komercyjnej bez realnego pola do dyskusji. Wskazujemy także, że dla umów komercyjnych – terminy, o których mowa w art. 7 ust. 2a powinny zostać wydłużone, ponieważ mogą okazać się za krótkie dla inwestorów.

Dodatkowo należy podkreślić, że wzmocnienie sieci energetycznej oraz ograniczenie kosztów redysponowania może nastąpić przez wprowadzenie możliwości świadczenia na rzecz operatorów usług elastyczności np. magazynowania energii na potrzeby stabilizacji pracy sieci. Takie działanie wymaga udrożnienia procesu inwestycyjnego w magazyny energii na potrzeby wsparcia generacji ze źródeł odnawialnych i poprawy możliwości jej absorpcji w systemie elektroenergetycznym. Warto rozważyć rozdzielanie możliwości funkcjonowania w sieci i dostępnych strumieni przychodowych dla dwóch kategorii magazynów:

- 1) magazynów energii bezpośrednio przyłączonych do sieci osobnym przyłączem, oraz
- 2) magazynów pracujących jako układ wspierający generację z OZE, za licznikiem i za falownikami.

Układy za falnikiem powinny działać w ramach systemu wsparcia razem ze źródłem wytwórczym OZE, co oczywiście wymagać będzie rozwiązania technicznego w zakresie odpowiedniego opomiarowania takich układów – co zrobiono np. w Wielkiej Brytanii. Układ magazynu bezpośrednio przyłączony do sieci miałby inną rolę, w zakresie układu bilansowania sieci i mógłby orientować się na wspieranie działania operatorów. W związku z czym byłoby logicznym, by uczestniczył jedynie w rynku mocy albo w systemie usług bilansujących. Już wniosek o wydanie warunków przyłączenia do sieci mógłby rozróżniać te dwie kategorie.

Kwestie związane z obowiązkami informacyjnymi rozważamy łącznie dla OSP oraz OSD, wskazując na fundamentalną potrzebę, jaką jest zwiększenie transparentności procesu przyłączeniowego. Postulat ten może zostać zrealizowany przez stworzenie platformy umożliwiającej swobodną wymianę informacji na temat procesu przyłączeniowego do sieci energetycznej pomiędzy inwestorami oraz operatorami będącą jednocześnie – bazą danych o przyłączeniach do sieci. Idea stworzenia centralnej ewidencji mocy przyłączeniowych wpisuje się w reformę rynku energii elektrycznej – przyłączenie nowych instalacji wytwórczych, w szczególności źródeł OZE, często napotyka na

opóźnienia w procedurach przyłączeniowych. Jedną z przyczyn takich opóźnień jest brak dostępnych informacji na temat przepustowości sieci w lokalizacji wybranej przez inwestora. Nowy wymóg dla operatorów systemów elektroenergetycznych dotyczący publikowania i aktualizowania informacji na temat dostępnych mocy przyłączeniowych dla nowych źródeł może skutecznie przyspieszyć powstawanie nowych źródeł OZE.

Poprawa transparentności w zakresie dostępnych mocy przyłączeniowych jest ważnym działaniem sprzyjającym w dłuższym horyzoncie bardziej efektywnemu wykorzystaniu zasobów podmiotów prywatnych i publicznych. Oczekujemy, że ujęta już w ustawie - Prawo energetyczne oraz w działaniach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki większa transparentność co do planowanych inwestycji operatorów sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej również sprzyjać będzie realizacji tego celu. Różnorodne podejścia do udostępniania bieżącej informacji o dostępnych mocach przyłączeniowych w innych krajach pokazują, że problemy, z jakimi mierzymy się w Polsce wykazują wiele podobieństw do sytuacji w innych krajach, stosownie do zaawansowania transformacji w kierunku rozproszonych i odnawialnych źródeł energii. W ocenie zastosowanych na konkretnych rynkach rozwiązań konieczne jest jednak wzięcie pod uwagę specyficznego kontekstu i zasad dotyczących udostępniania zdolności przyłączeniowych w danej jurysdykcji.

Jednocześnie zwracamy uwagę na fakt, że stworzenie tego rodzaju centralnej ewidencji jest jednym spośród kilku możliwych działań sprzyjających poprawie sytuacji deficytu nowych mocy przyłączeniowych, natomiast pod względem pilności i efektywności ustępuje innym dostępnym środkom poprawy sytuacji. Należą do nich wskazane w dalszej części pisma działania z zakresu poprawy transparentności procesu alokacji mocy przyłączeniowych i udostępnienia informacji o kolejce obiektów oczekujących na przyłączenie, a także usprawnienie rozstrzygania sporów i stopniowa eliminacja problemu blokady mocy przyłączeniowych przez nierealizowane projekty inwestycyjne.

Celem ustawodawcy powinna być publikacja precyzyjnych informacji o dostępnych mocach przyłączeniowych w przystępnym formacie elektronicznym ze stosunkowo wysoką częstotliwością aktualizacji – umożliwiającą prowadzenie analiz w sposób jednolity dla całego kraju. Obecne dane publikowane przez różnych OSD nie są w 100% porównywalne, pomimo wymagań wynikających z art. 7 ust. 81 ustawy - Prawo energetyczne oraz mimo prób doprecyzowania przez PURE. Wydaje się że jest to kwestia strony technicznej – istnieją od dawna międzynarodowe standardy cyfrowego modelu danych sieci energetycznej, jednak dotychczas główny nacisk był położony na sieci przesyłowe OSP. Jest również kwestia dostępu do tych danych i ich poufności. Transparentność informacji o mocy przyłączeniowej wzrośnie, jeśli OSP oraz OSD będą na podobnym poziomie „digitalizacji sieci” oraz zastosują kompatybilne formaty

publikowanych danych. Obecnie OSD w Polsce reprezentują bardzo zróżnicowany poziom wdrożenia systemów paszportyzacji sieci. Widzimy, że nie wszyscy publikują załączniki graficzne, a te publikowane są nieczytelne. Publikowane dane graficzne są niespójne z tabelami, a przede wszystkim utrudnione lub niemożliwe jest ich rzetelne opracowanie z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.

Poddajemy pod rozważenie rozszerzenie dostępnej informacji o przyczyny braku dostępnych zdolności przyłączeniowych. Jeśli dostępne moce przyłączeniowe byłyby publikowane dla stacji WN/SN (nie dla żadnych grup) osobno dla sieci WN i osobno dla sieci SN – ale tylko tam gdzie są jakieś dostępne moce. Natomiast tam, gdzie moce nie są dostępne, powinny być wskazane niespełnione kryteria – ze zdefiniowanego katalogu. Tego rodzaju informacje mogłyby być punktem wyjścia do oceny publikowanych Planów Rozwoju, służąc ocenie czy inwestycje i modernizacje w Planie Rozwoju OSD na kolejne lata pozwolą spełnić kryteria. Pozytywnym dla użytkowników sieci oraz dla Operatorów skutkiem byłoby również zmniejszenie liczby wniosków o przyłączenia do OSD składanych „w ciemno”. Takie narzędzie zwiększałoby szanse na skuteczne decyzje zarządcze i wzrost efektywności ogromnych nakładów zaplanowanych na inwestycje przez OSD. Korzyści z dostępu rynku do większej liczby precyzyjnych informacji mogą zostać osiągnięte potencjalnie niższym kosztem i szybciej, niż budowa mapy zdolności przyłączeniowych: poprzez stworzenie delegacji ustawowej oraz odpowiedniej praktyki zobowiązanych podmiotów. Komplementarnym działaniem niezbędnym do umożliwienia podmiotom zainteresowanym przyłączeniem dokonania oceny biznesowej zasadności wnioskowania o przyłączenie w danej lokalizacji są także:

- 1) szerszy dostęp uczestników rynku do danych i wymagań niezbędnych do oceny wpływu planowanych instalacji na sieć,
- 2) transparentny mechanizm kolejowania projektów wskazujący na obciążenie danych lokalizacji sieci (opisany poniżej).

Są to działania, które powinny być realizowane jednocześnie. Istnieje obawa, że informacja o dostępności mocy przyłączeniowej, nawet dość precyzyjna nadal jest niewystarczająca dla optymalizacji działań podmiotów starających się o przyłączenie, ponieważ staje się nieaktualna na krótko po publikacji i dotyczy jedynie bieżącego a nie przyszłego stanu sieci. Ograniczony dostęp uczestników rynku do informacji o lokalnej dostępności mocy przyłączeniowych i tempie ich wykorzystywania powoduje zbędne zaangażowanie po stronie wnioskujących o przyłączenie oraz po stronie organów administracji publicznej. **Wiedza o liczbie i rodzaju obiektów oczekujących na przyłączenie w danej lokalizacji pozwoli uwzględnić to w planach rozwoju oraz konfiguracji nowych jednostek wytwórczych, a także z większą pewnością ocenić rentowność dalszych inwestycji sieciowych.** W połączeniu z wiarygodną strategią transformacji energetyki w średnim

i krótkim terminie, jasność co do perspektywy wzrostu mocy wytwórczych wpływa także pośrednio na rynki terminowe energii elektrycznej. Obecna sytuacja ograniczonego dostępu do informacji prowadzi do nieoptymalnej alokacji zasobów i nie tworzy poprawnych zachęt do podnoszenia efektywności wykorzystania infrastruktury przez operatorów ani do optymalizacji działań uczestników rynku. W skrajnej sytuacji, naraża zarówno sektor publiczny jak i prywatny na ryzyko osieroconych aktywów sieciowych i wytwórczych.

Jasne kryteria i parametryzacja modelu oceny dostępności mocy przyłączeniowych sprzyjają oszczędności czasu i zasobów uczestników rynku. Przedsiębiorcy dążący do budowy nowych jednostek wytwórczych mierzą się nie tylko z deficytem dostępnych mocy przyłączeniowych, ale też z przewlekłością związanych z tym procedur. Możliwość wnioskowania o przyłączenie na podstawie ekspertyzy wpływu na sieć przygotowanej przez wnioskodawcę (z podmiotem o odpowiednich kwalifikacjach).

Jak się wydaje, najbardziej spójnym systemowo rozwiązaniem byłoby nałożenie obowiązku prowadzenia opisanej ewidencji na operatora informacji rynku energii (OIRE). Dałoby to PSE narzędzia do agregowania stosownych informacji i ujęcie ich w centralnym systemie informacji rynku energii (CSIRE). Konieczna byłaby zapewne zmiana delegacji ustawowej w art. 11zh Prawa energetycznego i zaktualizowanie rozporządzenia wydanego na tej podstawie – tj. dodanie do listy procesów rynku energii również procesów przyłączania do sieci. Baza danych powinna obejmować:

- 1) Informację o dostępnych mocach przyłączeniowych w poszczególnych miejscach sieci poszczególnych operatorów;
- 2) Wykaz wydanych WP wraz z terminem ich obowiązywania (ze wskazaniem GPZ);
- 3) Wykaz złożonych wniosków o przyłączenie odbiorcy do sieci elektroenergetycznej (ze wskazaniem GPZ, mocy przyłączeniowej i zapotrzebowania na energię oraz terminów realizacji przyłącza i planowanego terminu poboru energii);
- 4) Wykaz złożonych wniosków o przyłączenie (wraz z datami złożenia kompletnych wniosków i kolejnością ich rozpatrywania, ze wskazaniem GPZ i terminem do którego zarezerwowana jest moc w modelach obliczeniowych);
- 5) Wykaz odmów (ze wskazaniem GPZ wraz z datami wydania takich odmów);
- 6) Wykaz toczących się postępowań przed Prezesem URE (złożonych odwołań od odmowy wydania WP), ze wskazaniem GPZ którego dotyczy;
- 7) Wykaz realizowanych umów o przyłączenie, ze wskazaniem GPZ i kluczowych dat harmonogramu realizacji umowy, a także informacji o jej zakończeniu lub wypowiedzeniu.

Przepisy przejściowe powinny również wskazywać, iż tworzona baza danych powinna obejmować również dane historyczne (już wydane WP, odmowy, toczące się postępowania przed Prezesem URE, realizowane umowy o przyłączenie).

W kwestii postępowań przez Prezesem URE wydaje się, że zmian systemowych wymaga również zagadnienie blokowania sieci w toku rozpatrywania odwołania przez regulatora. Nie jest do końca jasne na ile postępowanie odwoławcze „blokuje sieć” i w konsekwencji blokuje moce przyłączeniowe. Z jednej strony takie podejście (tj. że odwołanie do URE blokuje sieć) jest o tyle sensowne, że brak blokowania sieci w takim wypadku czyniłoby postępowanie przed URE iluzorycznym – w przypadku wygranej mogłoby się zdarzyć, iż w międzyczasie OSD/OSP wydał już WP w tym miejscu innemu podmiotowi i nie może wykonać decyzji URE. Z drugiej strony jednak w obecnym stanie prawnym przepisy nie regulują terminów na złożenie odwołania na odmowę wydania WP. Może to prowadzić do ryzyka „bezterminowego” blokowania mocy na skutek wydania odmowy – OSD/OSP musi zakładać, iż w jakimś horyzoncie czasowym podmiot, który uzyskał odmowę złożony odwołanie. Z naszej praktyki i z otrzymanych od OSD dokumentów (korespondencji) wynika, że OSD nie uznaje „kolejkowania” i nie „widzi” mocy, będących przedmiotem sporu przed Prezesem URE.

Brak też jest transparentności i spójności działania po stronie OSD w zakresie metodologii obliczeń wpływu przyłączenia na sieć. Ostatnie zmiany metodologii kalkulacji przez OSD na początku 2023 spowodowały masowe składanie wniosków (i ich duplikowanie przez inwestorów). W efekcie jest bardzo prawdopodobne, że w odniesieniu do jednego punktu przyłączenia może być obecnie „w kolejce” więcej niż jeden wniosek danego inwestora. Co multiplikuje moce objęte obecnie wnioskami o przyłączenie do sieci. W dzisiejszym stanie prawnym w istocie nie ma mechanizmu „kolejkowania”. Przykładowo. Jeśli w danym punkcie przyłączenia dostępna moc to 100 MW i w tym punkcie zostały już wydane WP na 100 MW to każdy kolejny wniosek spotka się z odmową (nie ma kolejki). Natomiast rozważenia wymagałoby, czy w przypadku odmowy inwestor nie mógłby złożyć oświadczenia, iż w takim wypadku czeka w kolejce aż (alternatywnie) okaże się, że dostępne moce przyłączeniowe zostaną zwiększone albo pierwotny inwestor, który posiadał WP na 100 MW zrzeknie się ich (ale nie uda mu się zrealizować inwestycji). Wydaje się, że rozwiązanie to jest bardziej sensowne niż obecna praktyka, która polega na tym, że pozostali inwestorzy (ci którzy nie dostali WP na 100 MW w opisanym przypadku) składają cyklicznie wnioski o wydanie WP „na wszelki wypadek” i później odwołują się do Prezesa URE w przypadku odmowy.

Wskazujemy także na możliwość zastosowania rozwiązań występujących w innych państwach np. umów przyłączeniowych z czasowym ograniczeniem mocy przyłączeniowej,

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

tw. unfirm connection capacity. Ten rodzaj umowy przyłączeniowej gwarantowałby możliwość przyłączenia źródła OZE – ale również magazynów czy stacji ładowania pojazdów elektrycznych - która w okresie wskazanym w umowie, a niezbędnym w celu zrealizowania docelowej rozbudowy sieci, umożliwiłaby możliwość wprowadzenia np. 50% mocy przyłączeniowej w sposób gwarantowany, a pozostałe 50% bez takiej gwarancji. W naszej ocenie taki mechanizm przyspieszyłby realizację przyłączenia źródeł OZE, a jednocześnie jasno wskazałby zarówno horyzont czasowy uzyskania pełnej mocy przyłączeniowej, jak również ryzyko inwestora OZE w zakresie ograniczenia ilości wprowadzanej energii do sieci poza zakres gwarantowany. Oceniamy, że tego rodzaju narzędzie jest właśnie przykładem umowy o elastyczne przyłączenie. Niezależnie promowane powinny być także działania w zakresie cable pooling.

3. Dyrektywa w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych

Tworzenie stref przyspieszonego rozwoju OZE powinno być wprost powiązane z rozwojem infrastruktury sieciowej, co pozwoli na optymalizację procesów integracji nowych źródeł energii odnawialnej. Operatorzy systemów elektroenergetycznych powinni brać pod uwagę te strefy w swoich planach rozwoju sieci oraz w dokumentach strategicznych. Ułatwienia w zakresie przyłączania do sieci źródeł OZE są kluczowe dla zapewnienia stabilności i efektywności systemu energetycznego, co w konsekwencji przekłada się na lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów oraz minimalizację strat energii. W proces ten należy zaangażować społeczeństwo, aby zagwarantować transparentność działań i zwiększyć akceptację dla lokalizacji nowych instalacji OZE. Ponadto, systemy wsparcia i regulacje prawne powinny być dostosowane tak, aby promować rozwój infrastruktury sieciowej w sposób skoordynowany z planowanymi strefami rozwoju OZE, co umożliwi harmonijny rozwój całego sektora energetyki odnawialnej.

Wyznaczanie obszarów dla infrastruktury sieci i magazynowania, niezbędnej do włączenia energii odnawialnej do systemu elektroenergetycznego (art. 15e), jest kluczowym elementem umożliwiającym efektywną integrację OZE z krajowym systemem energetycznym. Na podstawie tego artykułu istnieje możliwość przyjęcia jednego lub więcej planów, które wyznaczają specjalne obszary infrastruktury na potrzeby realizacji projektów dotyczących sieci i magazynowania.

Rozwój infrastruktury sieciowej i magazynowej nie powinien być traktowany jako opcjonalny element procesu transformacji energetycznej. Jest to wąskie gardło rozwoju OZE, które wymaga priorytetowego traktowania. Z tego względu, wsparcie dla usprawnień w zakresie rozwoju infrastruktury jest niezbędne, aby zapobiec opóźnieniom i zapewnić

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

płynne włączenie nowych źródeł energii odnawialnej do systemu elektroenergetycznego. Operatorzy i decydenci powinni uwzględniać te potrzeby w swoich strategiach i planach działania.

Wprowadzenie rozwiązań wspierających rozwój infrastruktury sieciowej i magazynowej przyczyni się do zwiększenia elastyczności systemu elektroenergetycznego, poprawy jego stabilności oraz maksymalizacji wykorzystania potencjału OZE. Dlatego popieramy wszelkie działania mające na celu usprawnienie procesu planowania i realizacji inwestycji w tym zakresie, w oparciu o konkretne wytyczne zawarte w sprawozdaniach URE.

Operatorzy systemów dystrybucyjnych borykają się z długimi procedurami w zakresie rozbudowy sieci, co znacząco opóźnia realizację projektów. Dlatego też konieczne są uproszczenia w tych procedurach, analogiczne do tych, które proponowane są dla OZE. Usprawnienia dla operatorów w zakresie rozwoju sieci powinny być zharmonizowane z procedurami dla odnawialnych źródeł energii, aby zapewnić spójność i efektywność całego procesu.

Beneficjentami stref przyspieszonego rozwoju OZE powinni być nie tylko producenci energii odnawialnej, ale także operatorzy systemów elektroenergetycznych. Dzięki temu możliwe będzie skoordynowanie działań obu stron, co przyczyni się do szybszej i bardziej efektywnej integracji OZE z siecią elektroenergetyczną. Ułatwienia administracyjne dla operatorów pozwolą na szybsze rozbudowywanie i modernizację sieci, co jest kluczowe dla przyspieszenia rozwoju sektora OZE i zapewnienia stabilności systemu elektroenergetycznego.

Takie podejście umożliwi stworzenie bardziej elastycznego i niezawodnego systemu energetycznego, zdolnego do pełnego wykorzystania potencjału energii odnawialnej. Popieramy zatem wszelkie działania mające na celu uproszczenie i przyspieszenie procedur dla operatorów systemów dystrybucyjnych, co w konsekwencji przyniesie korzyści zarówno producentom OZE, jak i całemu sektorowi energetycznemu.

4. Raport Najwyższej Izby Kontroli

Jako Konfederacja Lewiatan wyrażamy sprzeciw wobec propozycji skrócenia okresu ważności warunków przyłączenia z dwóch lat do jednego roku.

Zgodnie z art. 7 ust. 8i ustawy - Prawo energetyczne, warunki przyłączenia są ważne przez dwa lata od dnia ich doręczenia. W okresie ważności warunki te stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

elektroenergetycznej. **Skrócenie tego okresu do jednego roku może znacząco utrudnić proces inwestycyjny, zwłaszcza dla większych projektów, które często wymagają dłuższego czasu na realizację.** Dwuletni okres ważności warunków przyłączenia jest bardziej adekwatny, umożliwiając przedsiębiorstwom skompletowanie niezbędnych dokumentów oraz przygotowanie niezbędnej infrastruktury.

Skrócenie okresu ważności warunków przyłączenia mogłoby również prowadzić do zwiększenia biurokracji oraz kosztów dla przedsiębiorstw, zmuszonych do częstszych aktualizacji warunków przyłączenia. W związku z powyższym, podtrzymujemy, że aktualny dwuletni okres ważności warunków przyłączenia jest optymalny i powinien zostać zachowany w przepisach prawa.

Jednocześnie, wyrażamy serdecznie podziękowanie za uwzględnienie potrzeby prowadzenia transparentnych działań legislacyjnych i zaproszenie do udziału w przedmiotowych konsultacjach. Deklarujemy chęć dalszego zaangażowania w działania związane z wdrażaniem zmian dotyczących obszaru sieciowego.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących przedmiotowej kwestii, bardzo proszę o kontakt z p. Pauliną Grądzik, Ekspertką ds. Energetyki i Legislacji Departamentu Energii i Zmian Klimatu Konfederacji Lewiatan, e-mail: pgradzik@lewiatan.org; tel. kom. 660 425 981.

Z poważaniem

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan